

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาถึงกระบวนการกลายเป็นชายชายบริการว่าต้องผ่านขั้นตอนอย่างไร และมีภาวะเงื่อนไขใดที่ผลักดันให้พวกเขาเข้าสู่อาชีพนี้ รวมทั้งภาวะการปรับตัว แบบแผนพฤติกรรม ทักษะชีวิตที่มีต่อตนเองและอาชีพ การประเมินตนเองของคนกลุ่มนี้ (Self-Assessment) ในแง่ของตำแหน่งทางสังคม (Place of Status) ความหมายของชีวิต (Meaning of Life) ความมุ่งหวังในอนาคต (Hope of life) และอิทธิพลของตนเองที่มีต่อบุคคลอื่น (Influences on the others) ภายหลังจากการเข้าสู่อาชีพของชายชายบริการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาระบบสวัสดิการของรัฐให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ผู้วิจัยเลือกศึกษาชายชายบริการในเขตเมืองพัทยา เนื่องจากจำนวนสถานบริการ (บาร์และค็อกเทล เลาจัน) และจำนวนกลุ่มประชากร (ชายชายบริการ) ในพื้นที่ดังกล่าวมีความเด่นชัดและมีปริมาณมากพอที่จะทำการศึกษา โดยอาศัยการวิจัยเชิงสังคมวิทยา (โดยใช้แบบสอบถาม) ผสมผสานกับการศึกษาเชิงมานุษยวิทยา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interviews) และการสังเกตการณ์ (Observation) บุคคลต่างๆที่อยู่ในกระบวนการของสถานบริการ ได้แก่ผู้ขายบริการ พนักงานเสิร์ฟ พนักงานเก็บเงิน พนักงานเชียร์แขก พนักงานต้อนรับ ผู้จัดการ เจ้าของกิจการ ลูกค้าผู้ใช้บริการ และพนักงานของรัฐในเขตพื้นที่ (ตำรวจ สภ. ต.เมืองพัทยา)

จากการสำรวจสถานบริการที่มีบริการของ “ชายชายบริการ” ในเขตเมืองพัทยา พบว่า มีสถานประกอบการทั้งหมด 59 แห่ง สามารถแบ่งตามรูปแบบของสถานบริการได้ราว 6 ประเภท ได้แก่ รูปแบบที่มีมากที่สุดคือ บาร์และคลับ จำนวน 28 แห่ง รองลงมาคือ ผับ 14 แห่ง ร้านอาหารทั่วไป 10 แห่ง คาราโอเกะ 4 แห่ง ที่เหลือคือนวดแผนโบราณและศูนย์ออกกำลังกายอีกอย่างละ 2 แห่ง

เมื่อแบ่งสถานบริการออกเป็นระดับตามอัตราค่าบริการ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (1) สถานบริการระดับสูง คิดค่าบริการค่อนข้างสูง คือตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป (2) สถานบริการระดับกลาง มีอัตราค่าบริการระหว่าง 2,500-5,000 บาท และ (3) สถานบริการระดับล่าง เป็นสถานบริการที่เปิดแบบใจจั่ง ไม่มีขีดจำกัดในการรับลูกค้า สถานบริการส่วนใหญ่จะอยู่ในที่เปิดเผย มีลูกค้าทุกระดับชั้น ราคาค่าบริการมีตั้งแต่ 1,000-2,500 บาท

ในสถานบริการทั้ง 59 แห่ง สามารถคาดการณ์ได้ว่า จำนวนเด็กบาร์ (หรือที่เรียกกันว่า “บาร์บอย”) ในพัทยา น่าจะมีมากกว่า 500 คนขึ้นไป คนเหล่านี้ล้วนมีพื้นเพเป็นคนชั้นล่าง มาจากครอบครัวเกษตรกรและรับจ้างในต่างจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่คือเด็กอีสาน มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 22.5 ปี โดยร้อยละ 87.5 เป็นคนโสด และน่าสนใจว่า ร้อยละ 12.5 เป็นคนที่มีครอบครัวแล้วและไม่เคยมีธรรมเนียมทางเพศในลักษณะชาย-ชาย ก่อนมาทำงาน

เมื่อพิจารณาถึงปีที่เข้ามาทำงาน น่าสนใจว่า ตั้งแต่ปี 2540 ซึ่งเป็นช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจเป็นต้นมา มีเด็กบาร์เข้ามาทำงานในอัตราที่เพิ่มขึ้นมาก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่สูงขึ้นมากในปี 2543 และ

สำหรับปัจจัยสำคัญที่นำบุคคลเข้ามาสู่การขายบริการทางเพศ นอกจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีปัจจัยทางด้านค่านิยมในการบริโภคนิยม เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่พัฒนาโดยใช้เศรษฐกิจนำหน้าสังคม สังคมวัดคนที่วัดดูโดยไม่สนใจถึงวิธีการในการหาเงิน ตราบใดที่มีเงินมาจับจ่ายใช้สอยก็จะได้รับการยอมรับจากสังคม ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นตัวเร่งให้บุคคลเข้าสู่กระบวนการขายบริการมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นตัวเร่งให้อาชีพขายบริการเป็นที่ยอมรับมากขึ้น และมีปริมาณบุคคลมาสู่อาชีพนี้มากขึ้น เพราะได้ยื่นคำบอกเล่าของคนที่รู้จักพูดถึงรายได้จากการขายบริการ เป็นอาชีพอิสระ และเป็นงานที่สามารถทำให้พวกเขามีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพในปัจจุบัน

ส่วนเรื่องระบบสวัสดิการต่าง ๆ นั้น กล่าวได้ว่า บุคคลในอาชีพนี้แทบไม่ได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานใดๆ เลย ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการจากภาครัฐหรือสวัสดิการที่นายจ้างจะต้องมีให้ลูกจ้าง